

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 юни 2019 г.
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета

Относно: Икономика на благоденствието
— Бележка с насоки (за дебата на министрите)

Приложено се изпраща на делегациите посочената по-горе бележка с насоки с оглед на заседанието на Съвета (EPSCO) на 8 юли 2019 г.

Икономика на благоденствието

На европейския хоризонт се очертават големи предизвикателства и възможности, свързани с промените, предизвикани от глобализацията, изменението на климата, развитието на технологиите, новите форми на труд и демографските промени, дължащи се на по-голямата продължителност на живота и ниската раждаемост. В този контекст устойчивостта и капацитетът за бързо адаптиране към промените на всяко равнище на обществото, включително управление и предприятия, са по-важни от всякога.

За да се отговори на настъпващите промени и да се постигне устойчив и приобщаващ растеж в една бързо променяща се среда, трябва да насърчаваме европейския социален модел, който овластява всички хора. Това е нашето сравнително предимство в условията на все по-сурова глобална конкуренция. ЕС следва да се стреми да бъде най-конкурентоспособната и социално приобщаваща икономика в света.

Дебатът за социалното измерение на ЕС се води от години. Сред министрите на EPSCO има широк консенсус по значението на социалното измерение на ЕС и необходимостта от засилване на неговата роля в дискусиите относно политиките на ЕС, включително в рамките на семестъра. Понякога обаче социалното измерение изглежда все още остава на втори план спрямо други области на политиката на ЕС.

Европейската комисия даде ход на множество важни инициативи за насърчаване на социалното измерение, най-значимата от които е Европейският стълб на социалните права. Той беше важна стъпка към едно по-голямо приоритизиране на социалното измерение в политическата програма на ЕС и към по-тясното свързване на икономическото и социалното измерение. Финландското председателство иска да продължи и задълбочи обсъждането, започнато по линия на Европейския стълб на социалните права, и възнамерява да проведе задълбочени дискусии относно икономиката на благоденствието и взаимно укрепващите се връзки между благоденствието на хората и устойчивия икономически растеж.

Основанието за съществуване на ЕС, заложено в Договора, е да се гарантира зачитането на човешкото достойнство и да се насърчава благоденствието на неговите граждани.

Благоденствието на хората и устойчивият икономически растеж не са противоречиви цели. ОИСР предприе обширно изследване по въпроса за икономиката на благоденствието¹, което показва, че благоденствието на хората и устойчивият икономически растеж се подсилват взаимно. Насърчаването на благоденствието, както и предотвратяването на заболяванията и социалното изключване имат особено голямо значение от човешка гледна точка, но са и много важни с оглед на намаляването на бъдещите публични разходи, увеличаването на производителността и удължаването на трудовия живот. Благоденствието на хората е ценност само по себе си, но същевременно е жизнено важно и за икономиката. Това е основният аргумент на „икономиката на благоденствието“.

„Икономиката на благоденствието“ е широко понятие, което обхваща мерки на политиката в социалната сфера, в областта на заетостта, равенството между половете, здравеопазването и образованието. То изтъква значението на хоризонталния подход. Преодоляването на шаблоните чрез междусекторно сътрудничество е от съществено значение за разгръщането на пълния потенциал на икономиката на благоденствието. Сътрудничеството укрепва базата от знания и разкрива полезни взаимодействия и неоползотворен потенциал, които трябва да се впрегнат, за да се постигне максимално положително дългосрочно въздействие на политическите решения.

Мерките в подкрепа на благоденствието и по-големите социално-икономически възможности може да дадат резултати със значително забавяне във времето и често е трудно да се направи точна оценка на техния принос към икономиката. Това затруднява включването на инвестиции в областта на благоденствието във фискалната политика, особено по време на икономически спад. Това обаче може да доведе до сериозни отрицателни странични ефекти и до влошаване на икономическите основи.

Въпреки че БВП е полезен за измерване на пазарното производство и за получаване на ориентировъчна картина за състоянието на икономиката в даден момент, той не дава цялостна представа за благоденствието на хората. Разработването на политики, основани на факти, изисква използването на широк набор от показатели, цялостни оценки на въздействието и дългосрочна перспектива.

---

¹ Резюмето на ОИСР се съдържа в док. ST 10414/19, а информационният документ на ОИСР — в док. ST 10414/19 ADD 1.

Икономиката на благоденствието е подход, който:

- *засилва разбирането за това как благоденствието на хората повишава производителността, създава икономически растеж, увеличава заетостта и подобрява фискалната устойчивост;*
- *подчертава значението на всеобхватните оценки на въздействието, като се взема под внимание начинът, по който законодателните и политическите мерки засягат благоденствието на хората;*
- *подчертава, че благоденствието е ценност само по себе си, но и като източник на социална устойчивост и стабилност, което също е от полза за предприятията и привлича инвестиции.*

Икономиката на благоденствието не изисква нови компетентности, нито непременно нови структури на ЕС, а по-скоро подобро използване на съществуващите. Тя откроява колко е важно да се напредне в областите, в които ЕС има мандат, като например здравословните и безопасни условия на труд и равенството между половете.

Освен тази пряка компетентност ЕС оказва влияние върху благоденствието на хората по различни начини. Това става чрез законодателството в други сектори на политиката, чрез европейския семестър, който включва икономическите, социалните и здравните политики и политиките по заетостта, както и чрез насърчаване и обмен на най-добри практики.

Благоденствието на хората има значителни трансгранични странични ефекти не само чрез растежа, но и чрез икономическата и обществената стабилност, което му придава ключово значение за бъдещето на ЕС. И наистина, ако няма усещане, че ЕС повишава благоденствието на своите граждани, той ще загуби обществена подкрепа.

Едно от най-големите предизвикателства пред ЕС е възникващото неравенство в държавите членки. Неравенството води до значителни загуби на човешки и икономически потенциал както на национално, така и на европейско равнище. По-големите възможности за социална мобилност във възходяща посока подкрепят възходящото социално и икономическо сближаване, от което се нуждае ЕС.

Предвид изложеното по-горе министрите се приканват да разгледат следните въпроси:

- 1) Какво мислите за утвърждаването на икономиката на благоденствието като насока за политиката и вземането на решения?
  - 2) По какъв начин следва да се развива политиката и вземането на решения на ЕС, за да се засили връзката между икономическата политика и политиките за благоденствие?
  - 3) Укрепването на принципите на икономиката на благоденствието в целия ЕС е дългосрочна цел. Какви да бъдат първите стъпки?
-